

ድርሳነ-ሃለፍታ ጃንዳ ወያነ

ብ8 ነሐሴ 2014 አቆጻጽራ ግእዝ (17 ነሐሴ 2022): “አካዪዳን ስትራተጂን መዛዘሚ ምዕራፍ” ዘርእስቱ: ወያነ ኣብ 11 ገጻት ዝሓንጠጠ ምስጢራዊ ሰነድ ሰሊኹ: ኣብ ማሕበራዊ ሚዲያ መዛረቢ ኮይኑ ኣሎ። እቲ ሰነድ: ንኣጉል ሕልሚን ዕብዳንን ወያነ: ስትራተጂ ትግባረ ናይዚ ዕብዳንዚ ዘሰንዮ እከይ ውጥናትን ሽርሒታትን ዘቃልዐ ኮይኑ: ቅድመ-ሕልፈት ዘሎ ድርሳነሃለፍታ ክበሃል ዝከኣል እዩ። ቅጽላትን ኰልኰል ሓረጎትን ጸልጺልካ: ንፋይ ትሕዝቶቲ ሰነድ ምስ ዝንበብ: ኣብ “መእተዊ” ኣስፊርዎ ዘሎ: ቅብጸተ-ተስፋን ናይ መወዳእታ ኣማራጺን ናይቲ ጃንዳ: ግድፈት ቋንቋኡ ከይተስተኻኸለ: ቃል ብቃሉ ከምዚ ዝሰዕብ እዩ፡ - “ኣብ ኣደራዳሪነት ሕብረት ኣፍሪካ ዝነበረና ተስፋ ክቕህም ተገይሩ’ዩ። ስለዝኾነ: ንወፍሪ መወዳእታ ምዕራፍ ክንዳሎ ተገዲድና ኣለና። - “ብኣደራዳሪነት ዝመጹ ፍሉይ ልኡኽ ሕብረት ኣፍሪካ ንኣቢይ ኣሕመድ ብዘለዎም ፍቕርን ሓልዮትን ሚዛናዊነቶም ጎደሎ ኾይኑ ረኽብናዮ ኣለና። - “ኣብ ከይዲ ኹናት ልዕልና ሓበሬታ ምርካብን ብርክት ዝበሉ ሓይልታት ኣብ ጎድንኻ ምስላፍን ካብ ዘኸእሉ ሓደ: ጸገማት ብሰላም ንምፍታሕ ቆራጽነት ከምዘለካ ኮይንካ ዓርስኻ ንዓለም ምቕራብዩ።

- “ዘላቂ ውሕስና ሰላም ህዝብና ዝረጋገፀ ብይምሰል ኣማራጺ ሰላም እንተይኮነስ: ብቕልፅምና ጥራሕ ምጻኑ ብጸኑ ንኣምን። እዚ ዝኾነ: ክንድ ዝኾነ ይኹን መስዋእትነት ሂወት ተኸፊሉ ኣዲስ ኣበባ ዝመረቡቱ ኣገዛዝኣ ምምሓው እንትከኣል እዩ። - “ዚ ንምግባር: ናይ ባዕልናን ኣጋራትናን ድልውነት ኣብ ዝሓሸ ኩነታት ይርከብ: ፡ ከም በዓል ኣነግ ዝኣምሰሉ መዳርግትናን ኣብ ዝተፈላለዩ ኹርንዓት ዓለም ዝርከቡ ዳያስፖራ ትግራይን ዓለምለኽ ሓገዝትናን: ኣብዚ እዋን ዕዉት ጥምረት ብምግባር ናብ ኣዲስ ኣበባ ኣብ እንገብሮ ምንቅስቃስ ኣብ ጎንና ምጻኖም ዘረጋግጽ: ምስ ዋና ፈፃሚ ስራሕ ክልልና ብዕፅው ተዛትዮም ኣለው።” እዚ ሰነድዚ: ኣብ ድሮ ሳልሳይ ዕንደራ ወያነ ዝተዘርግሐ ኮይኑ: ሕጂ እውን ዕላማ ናይቲ ዕንደራ: ከምቲ ኣቐዲሙ ተሃቂኑ ዝበርዓነ: ንምሉእ ሰራዊት ኢትዮጵያ ደምሲስካ ያኢ ኣዲስ ኣበባ ምእታው ምንባርን ባርኹት “ዓለም ለኽ ሓገዝቲ” ከምዝነበሮን እዩ ዝነግር። ወያነ: ከምዚ ዓይነት: ብዕሊ ናብ ሓለፍቲ ዝተዘርግሐ ውጥን ሓንጺጺ ከተብቅዕ: ኣይ ሰሙን ኣይ ሳልስቲ: “ምስ ህዝቢ ኣምሓራን ዓፋርን ባእሲ የብልናን: እንወራረዶ ሕሳብ የብልናን: ቦታታት ኣምሓራን ዓፋርን ናይ ምቁጽጸር ድሌት የብልናን” እናበለት

ክተመሻኸን እያ ተሰሚዓ። ናብ ማሕበረሰብ ዓለም ድማ ናይ “አድሕኑኒ” ኣውያት ተጋውሕ ኣላ። ኣብ ኩናት ብዙሕ ጊዜ ጠንቂ ስዕረት ግጉይ ቅማሪ እኳ እንተኾነ፡ ከምዚ ናይ ወያነ ዝኣመሰለ ብርኩይ ናብ ጸድሬ ሃው ዘብል ቅማሪ ግን ኣብ ታሪኽ ወተሃደራዊ ግጥማት ተራእዩ ኣይፈልጥን። “ከልቢስ ኣብ ቅድሚኡ ዘሎ ስጋ እምበር፡ ኣብ ልዕሊኡ ዘሎ ሓኽሊ ኣይርእን” ዝብል ምስላ ዘዘኻኸር እዩ። ሰነድ ወያነ፡ ነዚ ዕንደራ ንምዕዋት ዝተኣልመ ሸርሒታት እውን ዘርዘርዎ ኣሎ። ኣብ ናይ ጽባሕ ሕታምና።

ኣካዪዳን ስትራተጂን መዛዘሚ ምዕራፍ” ብዝብል ኣርእስቲ ኣብ ድሮ ሳልሳይ ዕንደራ ወያነ (17 ነሐሴ 2022) ናብ ሓለፍቲን ካድረታትን ዝተዘርገሐ ምስጢራዊ ሰነድ፡ ወተሃደራዊ ውጥን ወያነ፡ ኣዲስ ኣበባ ምሓዝ ምጻኑ ድሕሪ ምግላጽ፡ ንትግባረኡ ዝሕግዝ ስትራተጂ ዘርዘርዎ ይርከብ። ገፊል ቅጽላትን ላቕባ ሓረጎትን ቃሕሊልካ፡ ሕርካኽ ቋንቋኡ ተጸሚምካ ምስዝንበብ፡ ቃል ብቃሉ ከምዚ ዝሰዕብ እዩ፡- “1. ትንተና ኸኑታት፡ ኣንፈት ፅቡቕ ዕድል ምስፋሕ፡ ፈተና ምቕናስ” - “ብስም ፋኖ ዝንቀሳቕሱ፡ ንመንግስቲ ክልል ኣምሓራ ዝፍትኑ ምንቅስቓሳት ምብዝሓም፡ ንትግራይ ካብ ዝህልዎ ፈተና ንላዕሊ ፅቡቕ ዕድሉ ዘመዝን ብምጻኑ ዝተፈጠረ ምትሕርፋፍ ሰፋሕቲ ስራሕቲ ፕሮፖጋንዳ ብምስራሕ ዝበለፀ ክኸርር ክንገብር ይግባእ። - “ናብ ክልል ኣምሓራ ብስም ተመዛበልቲን ተሓገዝትን ኣቢልካ ዝኣቱ ሓይሊ ክዳሎን ብልዑል ጥንቃቄ ስርሑ ክፍፀምን ይግባእ። እዚ ናብቲ ክልል ዝኣቱ ሓይሊ ክንድ ዝኸኣሎ ግልጋሎት ትራንስፖርት ተጠቂሙ ናብ ወሰናወሰን ኣዲስ ኣበባ ክፅጋዕ ይግባእ። - “መንግስቲ ኤርትራ፡ ቀንዲ ፀላኢ ሰላም ምጻኑ ደጊሙ እናርኣዩ ይርከብ። እዚ መንግስቲ ኣብ ውሽጢ ዝሓፀረ ጊዜ መፍትሒ እንተዘይረኽቡ ንህዝብና ናብ ዘይዛሪ ኩናትን መከራን ዳግም ከእቱ ዝኸእል ስግኣት እዩ። - “ኣብ ክልል ሶማሊን ኦሮሞን ዝርከቡ እሙናት ደገፍቲ ኣብዩ ኣብ ክልሎም እንገብር ምንቅስቓስ ንዝሕግዙና ኣካላት እናሃደኑ ምጥቃዕ ቀጺሎም ኣለዉ። ኣመራርሓ ሰራዊት ናፅነት ኦሮሞ ጉድኣት እናበፀሐም ብምጻኑ ሜላ ቃልሲ ክቕይሩ ግድን ከምዝኸኖም የመላኽቱ እዮም። - “ምስ ጃል ሚልኬሳ ኣብ ዝገበርናዮ ዘተ፡ ናብ ጎራባብቲ ሃገራት ስልታዊ ምንስሓብ ዝገብሩሉ ኸኑታት ክመዓራረ፡ ዓቕሚ ዘይብሎም እንተተኻኢሉ ዩኒፎርምም ደርብዮም ናብ ህዝቦም ክሕወሱን ክሕብኡን እተዘይተኻኢሉ ንመንግስቲ ኢዶም ክህቡ ዝሓሸ ከምዝኾነ ተላዒሉ ነይሩ። እዚ ሓሳብ፡ ኣብ ጁጊን ቦረናን ዘሎ ጃል ገመቹን ኣብ ቤንሻንጉል ዘሎ ጃል ዲናኦልን ዝተስማዕምዑሉ እንተኾነ፡ ኣብ ማእኸላይ ዞባ ዘለዉ ጃል ሰኚ

ነጋሣን ጃል አብዲ ሰባን ንኣዲስ አበባ ካብ ዘለዎም ቅርብት ዝተልዓለ ናብ ካልእ ከባቢ ምንቅስቃስ ኮነ ናብ ጎራብቲ ሃገራት ምንስሓብ ዝብል ሓሳብ ኣይተቐበልዎን፡፡ ኣብ ወለጋ ዘለዉ ጃል ራሣን ጃል ቃንቄን፡ ካብ ከበባ ንምውፃእ ህፁፅ ሜላ ሓንጊዖም ናብ ዝጥዕሞም ምሽጥራዊ ቦታታት ክንቀሳቐሱ ዝተገበረ ፈተነ ዕዉት ነይሩ፡፡ ኣብ ከምዚ ዝኣምሰለ ኣፀጋሚ ኩነታት እናሃለዩ እውን ልዑዎጥ ሓበሬታን ምትሕግጋዝናን ዝቕፅል ይኸውን፡፡ እዚ ርክብ፡ ሰራዊት ናፅነት ኦሮሞ ንኣዲስ አበባ ካብ ዘለዎም ቅርብት ዓወት ከመዝግቡ ዝኸለሉ ምጃኖም ካብ ዘለና ምትእምማን ዝመንጨዎሉ፡፡ ናብ ኣዲስ አበባ ኣብ ዝግበር ወፍሪ ናይ ቀረባ ሓገዝትና ብምጃኖም፡ ኣብ ዝሓለፉ ገምጋማት ዝተርኣዩ ክፍተታት ተኣሪሞም ነዚ ናይ መወዳእታ ምዕራፍ ክዳለዉ ምግባር ኣድላዩ እዩ፡፡ - “ክልል ሶማሌ፡ ምንቅስቃስ ራዕዲ ኣልሸባብ ንምግታእ ብዝብል ብርክት ዝበለ ኣፅዋርን ወታደራዊ ምድላውን ዘለዎ እንትኾን፡ ኣብዩ ኣብ ትግራይ ኣብ ዝገብሮም ወፍርታት ብንቕሓት ዝሳተፍ ፀላኢ ብምጃኑ፡ ኣብቲ ክልል ምስ ዝንቀሳቐሱ ህዋሳት ኣልሸባብን ተጋደልቲ ኣጋዴንን ሓገዝ ልዑዎጥ ሓበሬታን ስትራቴጂን ተጠናኺሩ ዝቕፅል ይኸውን።” “ንኸይጸደፋስ ቆንጠጠፊ ይሕዛ” ዝተባህለ ከምዚ ናይ ወያነ ዓቕለጽብታዊ ሃተምተም ክኸሰት እንከሎ’ዩ። ወያነ፡ መወዳእታኡስ ኣልሸባብን ሸኔን መድሕን ክኹኑዎ ተመንያ። ምህሙን ሰራዊት ቆንጠጠፊ ግን ካብ ምጽዳፍ ዘድሕን ኣይኮነን። ምዕባለታት ቀዲሙ ንፍሕሶ-እኪት ግዜ ኣይሃበን።

ኣብ ዝሓለፈ ክፋላት፡ ኣብ ድሮ ሳልሳይ ዕንደራ ወያነ (17 ነሓስ 2022) ናብ ሓለፍቲን ካድሬታትን ዝተዘርግሐ፡ ምስጢራዊ ሰነድ ዘስፈሮ፡ ወተሃደራዊ ውጥን ተመልኪትና። ኣብ 2ይን 3ይን ንኡስ ኣርእስቲ ዘቕረቦ ፍሕሶ-እኪት ድማ፡ ሕመረት ትሕዝቶኡ ቃል ብቃሉ ከምዚ ይብል፡- 2. ውሽጣዊ ዓቕሚ ምውዳብ፡ ሓይሊ ምክልኻል ትግራይ ምጥንኻር - ብርክት ዝበሉ መናእሰይ ናብ ሓይልና ክፅንበሩ ምግባር ተኻኢሉ ኣሎ፡፡ መናእሰይ ናብ ኣዲስ አበባ ዝግበር ወፍሪ ናይ መወዳእታ ምዕራፍ ቃልስና ከምዝኾነ ንምእማን ዝኸለል ጎስጓስ እናተገብረ ይርከብ፡፡ - ኣብ ወፃኢ ዝርከቡ ሓገዝትና ኣብ መፃብቦ ጊዜ እውን እንትኾን [ብዝገበርዎ ጸዕሪ] ዘበናዊ ዕጥቂ ክንግጥቕ ክኢልና ኢና፡፡ ኮይኑ ግና፡ እዚ ምዕራፍ መሪር ምስ ምጃኑ፡ ቀፃልነት ብዘለዎ ዕጥቂ ከቕርቡልና ርክብ ኣጠናኺርና ክንቅፅል ኢና፡፡ - ስንቂ ተጋደልትና በቕንዱ ብርብርብ ህዝብና ዝማላእ ይኸውን፤ ኣብ ትግራይ ዝርከቡ ዓለም-ለኸ ሓገዝቲ ትካላት ኣቕርቦት ስንቂ ከይጓደል ኣብ ትሕቲ ቁፅፅርና ክንገብሮም ይግባእ፡፡ - ጥንካረ ሰዓራይነት

ስነ-ልቦና ሓፍ ዘብል ስራሕቲ ዶክተሪን ተጠናኸሩ ይቕጽል፡ ፡ ንመሓዙት ቃልስና ዓወት ከምዘይተርፍ እናበሰርና ሓቢሮምና ክንግዙ ዘኸእል ልውውጥ ሓበሬታን ፕሮፖጋንዳን ፍሉይ ቆላሕታ ይወሃቦ፡፡ - ራዕዲ ዝነዝሑ ኣብ ማእኸል ሃገር ዘሎ ህዝቢ እንተይተረፈ ኣብ ዓቕሚ መንግስቲ ዘለዎ ምትእምማን ክሸርሸር ዝገብሩ ሓበሬታታት ብውሽጢ ዓድን ደገን ሚዲያታት ምብጻሕ የድሊ፡፡ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዝርከቡ ሚዲያታት ዩቲዩብ ልዑል ኣበርክቶ ስለዝህልዎም ሓገዝ ሓበሬታን ፋይናንስን ተጠናኸሩ ክቕጽል ይግባእ፡፡ - ኣብ ወፃኢ ሃገር ዘለዉ፡ ኣጋራትና ዝኾኑ ሚዲያታት ተኸታታልነት ዘለዎም ስራሕቲ ክሰርሑ ይግባእ፡፡ እዚ ድማ ብውድብና ብዝቕረፁ መልእኽትታት ዝምራሕን ብላዕለዎት ኣመራርሓ ክትትል ዝግበረሉን ይኸውን፡፡ 3. ሓይሊ መንግስቲ ኣብዩ ምብታን፡ ፖለቲካዊን ማሕበራዊን ቅልውላው ምቅፅፃል - ካብ ግንባር ኹናት ብዘይንእስ፡ ነጋሪት ኹናትን ፕሮፖጋንዳን ዘስዕብዎ ማሕበራዊን ፖለቲካውን ቅልውላው ንፀላኢ ልዑል ዋጋ የኸፍሉዎ እዮም፡፡ ስለዝኾነ ኣብዩ ዝረኸቦ ኣንፃራዊ ምርግጋዕ፡ ዝጀመሮም ልምዓት ሕርሻ ስርናይን ካልኣት ዘፈር ኢኮኖሚን ክተግናቕፉ ብምግባር፡ ስራሕቲ ልምዓት ገዲፉ ኣብ ሓዊ ምጥፋእ ክፅመድ ምግባር።

- ኣብ ክልል ኣምሓራ ገፁ ናብ ልምዓት ዘዞረ ሓረስታይ ይርእ ኣሎ፡፡ ብዝተፈጠረ ጊዜያዊ ክፍተት ዝሓረሳ ጥረምረ ናብ ሽርፍኡ ክሳብ ዘእቲ ክንፅበ የብልናን፡፡ በሊዑ እንተፀጊቡ ዳግማይ ናብ ትግራይ ገፁ ምዃሩ ስለዘይተርፍ፡ ንኹናት ኣብ ዘይተዳለወሉ ስጉምቲ ምውሳድ የድሊ፡፡ - ወሰንን ማንነትን ቅማንት ብዝምልከት ህዝባዊ ሕቶ ክለዓልን እቲ ኸባቢ ናብ ዘይዛሪ ፖለቲካዊን ማሕበራዊን ቅልውላው ክልወጥን ዘኸእሉ ስራሕቲ ምስራሕ። - ኣብ ክልል ደቡብ ዝርእ ዘሎ ሕቶ ክልልነት ኣብ ካልኣት ከባቢታት እውን ክለዓሉ ምግባር። ዝኾነ ይኸን ማሕበራዊን ፖለቲካዊን ኣጀንዳ እንተይነጻጽና ናብ ኣደባባይ ክወፁን ህዝባዊ ቁመና ክላበሱን ምግባር። - ዜጋታት ምዝቕባብ ዕዳጋ ምኸኣል ኣብዮዎም ኣብ ከቢድ ፈተና ኣለዉ፡፡ ስለዝኾነ ምዝቕባብ ናብራ ዘኳስሑ ኣሻጥር ብምክያድ ህዝቢ ክፅምፅን ፈጣን ለውጢ ስርዓት ክገሃድን ዘፈር ኢኮኖሚ ምቕዋስ ንፅባሕ ዘይብሃል ስራሕ እዩ፡፡ ዝተመረፁ ኣፍሪይቲ ትካላትን መኸዘኖምን ምዕናው፡ ኣቕርቦት ሸቕጣትን ነዳዲን ክተኣንጎል ምግባር የድሊ፡፡ መጠቓለሊ፡- ሽርሒታት ዘዘንጉዕና ዝንጉዓት ስለዘይኮንና ንይምስል ዝቕረበ ፃውዒት ሰላም ብዘይምቕባልና ካብ ተሓታትነት ታሪኽ ዓርስና ኣድሒንና ኣለና፡፡ ብምቕፃል ዝፅበየና ነዊሕን መሪርን ቃልሲ ንምዕዋት፡ ቅድም ክብል

ዝተሓበሩ ሰለስተ አንፈታት ከከም ኩነታት አብ ተግባር ብምውዓል ዓወት ትግራይ ክተግህዱ እናተሓሳሱብና፣ ዝርዝር መምርሒ ምይይጥ እናተገበረሉ ስለዝኾነ፡ በብደረጃኡ ዘሎ አወዳድባኹም ክፈልጦ ክግበር እዩ። ዕሸላዊ ውጥን ወያነ “ነዚ ክትግዕታ’ዶ ትርህጻ?” ኢልካ ዝሕለፍ እዩ። ምስጢራዊ ሰነድ ወያነ፡ ጭኑቕ አእምሮ ዝሓለሞ ሕልሚዩ አሰፊሩ። “ሕልሚ ደርሀ” ዝተባህለ ከምዚ ናይ ወያነ ምስተረኽቦ’ዩ።

ሓዳስ ኤርትራ

መስከረም 2022